

Nº 3/1960.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om yrkesvägledning.

I samband med överlämnandet av förslaget till landskapslag om arbetsförmedling vid Landstingets höstsession 1959 ställde landskapsstyrelsen i utsikt, att senare skulle överlämnas en framställning med förslag till landskapslag om yrkesvägledning. Förutsättningar för överlämnande av en sådan framställning föreligga nu, då i riket en lag om yrkesvägledning stadfästes den 22 januari 1960 (FFS 43/60). Rikets lag träder i kraft den 1 januari 1961. Landskapsstyrelsen föreslår samma tidpunkt för lagens ikraftträdande. Då det i landskapet erfordras en hel del förberedande arbeten för att yrkesvägledningen för skolungdomen vid slutet av vårterminen 1961 skall äga praktisk betydelse, föreslår landskapsstyrelsen likväl, att en yrkesvägledare redan före lagens ikraftträdande skulle anställas, förslagsvis från och med den 1 september 1960. I riket har statsmedel redan under flera års tid använts för yrkesrådgivningen, dels för avlönande av tjänstemännen vid kommunikationsministeriets byrå för yrkesrådgivningen och dels för statlig yrkesrådgivningsbyrå i Helsingfors. Med hänsyn till dessa omständigheter bör utgifterna för avlönande av yrkesvägledare under de fyra sista månaderna av innevarande år kompenseras.

Frågan om yrkesvägledningens uppgifter och organisation har behandlats inom en av landskapsstyrelsen tillsatt kommitté, som avgivit sitt slutliga betänkande den 9 februari 1960. Kommitténs betänkande fogas till denna framställning.

Vid yrkesvägledningsbyrån för landskapet skulle anställas tillsvidare blott en yrkesvägledare. Då det kan bli nödigt att framdeles anställa ett kanslibiträde eller tillfällig extra personal, har möjlighet därtill reserverats i förslaget.

I riket kan en rådgivande kommission inrättas i samband med distriktsbyrå. En sådan kommission torde vara behövlig också inom landskapet med hänsyn till de särartade förhållanden, som yrkesvägledningen här äger taga hänsyn till. Kommissionens tillsättande kunde preciseras närmare i verkställighetsförordning. Däremot synes någon motsvarighet till det av statsrådet tillsatta yrkesrådet (rikets lag § 3) icke kunna komma ifråga.

Förslaget är i övrigt uppgjort i nära överensstämmelse med ovan nämnda rikslag.

-2-

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vörd-
samt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om yrkesvägledning.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Landskapet bedriver yrkesvägledning i syfte att bistå den enskilde vid lösningen av de problem, som hava samband med hans yrkesval och förkovran inom yrket. Ledningen av och tillsynen över denna verksamhet åligger landskapsstyrelsen.

Vid yrkesvägledningen bör hänsyn tagas till de personliga förutsättningar den person har, som skall vägledas, och till de möjligheter olika yrkesområden erbjuda honom. Verksamheten må icke inkräkta på envars rätt att fritt välja arbetsområde eller levnadsuppgift.

Yrkesvägledningen är avgiftsfri.

2 §.

Yrkesvägledningsmyndighet åligger:

1) att anordna informations- och upplysningsverksamhet beträffande olika yrkesområden och att tillhandahålla uppgifter om de krav de olika yrkesområdena ställa samt om utbildnings-, sysselsättnings- och befördringsmöjligheterna inom dessa;

2) att giva person, som erhåller yrkesvägledning, bistånd med att klarlägga sin lämplighet och sina övriga personliga förutsättningar för olika verksamhetsområden och att meddela honom anvisningar rörande val av yrke, planläggning av utbildning eller ombyte av yrke;

3) att främja förverkligandet av de yrkesplaner yrkesväggledd uppgjort på basen av yrkesvägledningen och att i detta syfte handhava arbetsförmedling för yrkesväggledd ungdom; samt

4) att följa med de vägleddas utveckling inom det yrkesområde de valt och att giva dem fortsatt vägledning i syfte att underlätta och trygga deras framgång i yrket, till dess de kunna anses hava varaktigt funnit sin plats inom sitt yrkesområde.

3 §.

Landskapsstyrelsen skall följa utvecklingen på yrkesvägledningens område och inhämta råd och upplysningar av yrkesvägledningsmyndigheterna i riket.

4 §.

För verkställigheten av yrkesvägledningsverksamheten inom landska-

-3-

pet inrättas en yrkesvägledningsbyrå.

I den mån härför erforderligt anslag anvisats må landskapsstyrelse tillsätta lokala ombudsmän, vilka stå under yrkesvägledningsbyråns ledning och tillsyn. För yrkesvägledningssuppgifter, som ankomma på skola, antages såsom förbindelselärare någon av skolans lärare.

Vid yrkesvägledningsbyrån må landskapsstyrelsen inrätta en ordinarie tjänst för yrkesvägledare samt nödigt antal extraordinarie och tillfälliga befattningar.

5 §.

För att biträda yrkesvägledningsbyrån i ärenden, som angå planerande och utvecklande av yrkesvägledningen, må tillsättas en rådgivande kommission, enligt vad i landskapsförordning närmare stadgas. Kommissionens ordförande skall företräda det allmänna skolväsendet samt ledamöterna och suppleanterna dels undervisningsväsendet, dels arbetsförmedlingsbyrån och arbetsmarknadsparterna. Majoriteten av medlemmarna bör företräda undervisningsväsendet.

6 §.

Yrkesvägledningen för skolungdomen skall försiggå i fast samarbete mellan yrkesväglednings- och skolmyndigheterna.

Skolmyndigheterna skola i samråd med yrkesvägledningsmyndigheterna vidtaga nödiga åtgärder i syfte att skapa förutsättningar för skolungdomens systematiska beredande för yrkesvalet, enligt vad i landskapsförordning särskilt stadgas.

I föregående moment avsedd förberedelse försiggår i läroanstalterna i den ordning, varom stadgas i för dem gällande föreskrifter.

Läroanstalterna skola meddela yrkesvägledningsmyndigheterna för yrkesvägledningen nödiga uppgifter om eleverna, enligt vad i landskapsförordning stadgas.

7 §.

Vad i denna lag stadgas om yrkesvägledning gäller icke vetenskapligt forskningsarbete på detta område, ej heller anställande av sådana lämplighetsprov, som ansluta sig till läroanstalters val av elever, arbetsgivares personalrekrytering eller psykologisk rådgivning i annat än yrkesvägledningssyfte.

8 §.

Den, som ~~mot~~ vederlag bedriver yrkesvägledning utan tillstånd därtill av landskapsstyrelsen, straffes med minst femtio dagsböter.

Bedrives verksamheten yrkesmässigt eller äro omständigheterna

eljest försvårande, vare straffet minst etthundra dagsböter eller högsd ett års fängelse.

9 §.

I yrkesvägledningsarbetet framkomna omständigheter av enskild natur rörande person, som erhåller yrkesvägledning, må icke yppas för obehöriga.

10 §.

Närmare föreskrifter angående verkställigheten av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

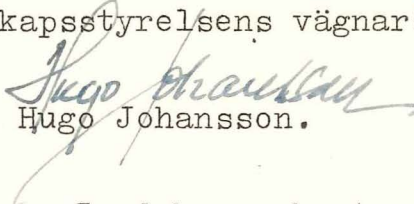
11 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1961.

Utan hinder av stadgandet i 1 mom. må landskapsstyrelsen före lagens ikraftträdande anställa yrkesvägledare på ordinarie stat för att biträda landskapsstyrelsen vid organiserandet av yrkesvägledningsverksamheten.

Mariehamn, den 23 februari 1960.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

 Landskapssekreterare Rolf Sundman.